

2019-12-11

Diarienummer
551-1875-2019
1382-91-011

Sven Ohlson

sven_boxerohlson@hotmail.com

Tillstånd enligt 9 kap miljöbalken till anläggning för djurhållning på fastigheten Lis 1:20 i Falkenbergs kommun

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Hallands län meddelar med stöd av 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken Sven Ohlson (831027–4736), sökanden, tillstånd till anläggning för djurhållning med maximalt 144 000 platser för slaktkycklingar på fastigheten Lis 1:20 i Falkenbergs kommun. Placeringen framgår av karta i bilaga 1.

Miljöprövningsdelegationen meddelar med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken sökanden dispens från biotopskyddsbestämmelserna för att flytta en stenmur inom fastigheten Lis 1:20 enligt karta i bilaga 2.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

- Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
- Ljud från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dBA vardagar, måndag – fredag, kl. 06-18.
40 dBA nattetid kl. 22-06.
45 dBA övrig tid.
Momentana ljud nattetid kl. 22-06 får inte överskrida 55 dBA utomhus vid bostäder.
Kontroll ska utföras genom närfältsmätningar och beräkningar enligt standardiserade metoder när de arbetsmoment som ger högst ljudnivå pågår. En första kontroll ska göras vid första tillfället som flisning sker och därefter vid förändringar som riskerar att öka ljudnivån, eller på tillsynsmyndighetens begäran.
- Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter inte uppkommer för närboende. Om eventuellt spill ändå uppstår ska detta tas omhand omedelbart.
- Sökanden ska i miljörapporten varje år till tillsynsmyndigheten redovisa hur den stallgödsel som uppkommer närmast efterföljande kalenderår kommer att hanteras och lagras i den del

2019-12-11

551-1875-2019

som inte är reglerad i andra bestämmelser eller villkor. Byte av gödselmottagare ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

5. Tvätt- och spolvatten ska tas omhand och ledas till tät behållare som rymmer minst 250 m³. Spridning får ske på åkermark under perioder när biologisk aktivitet finns i marken. Tvätt- och spolvatten får inte spridas på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.
6. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras och hanteras så att spill och läckage inte kan nå avlopp och så att förorening av mark, yt- och grundvatten undviks. Förvaring ska ske så att sinsemellan reaktiva ämnen inte kan blandas. Lagring av flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska ske på tät invallad yta eller med motsvarande typ av säkerhetssystem för uppsamling av vätska. Uppsamlingsvolymen ska motsvara minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare inom samma invallning. Behållare ska skyddas mot påkörning och vid förvaring utomhus ska invallningen vara skyddad mot nederbörd.
Avsteg från detta villkor kan medges av tillsynsmyndigheten för viss produkt eller visst farligt avfall om tillståndshavaren genom riskanalys visat att villkoret inte behövs eller är onödigt strängt med avseende på riskerna för den yttre miljön. Riskanalysen ska utföras med en vedertagen metod. Den som utför analysen ska ha erfarenhet av sådana analyser.
7. Förslag till kontrollprogram ska upprättas och ges in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor angående;

- D1. Tillfällig lagring av stallgödsel inom fastigheten Lis 1:20 om Falkenberg's biogas inte kan ta emot gödseln p.g.a. tekniska problem eller liknande.
- D2. Undantag från krav på invallning avseende kemikalier och flytande farligt avfall (jfr villkor 6).
- D3. Åtgärder för att minimera lukt.

Enligt villkor 4 ovan ska tillsynsmyndigheten också godkänna ändringar avseende gödselmottagare.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen avslår sökandens yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får därför tas i anspråk först när det vunnit laga kraft.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast den 30 juni 2026, annars förfaller tillståndet i de delar av verksamheten som inte har satts igång. Sökanden ska skriftligen meddela tillsynsmyndigheten och Länsstyrelsen när tillståndet tas i anspråk samt när verksamheten har satts igång.

2019-12-11

551-1875-2019

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar införas i Hallands Nyheter samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i Falkenbergs kommun samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2, Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till halland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 15 januari 2020**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning. Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

Tillståndsplikt och IED-kod

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 kap 1 § miljöprövningsförordningen (verksamhetskod 1.10-i). Anläggningens IED-kod är: 6.6 a).

Upplysningar

Prövningen i detta beslut avser verksamheter enligt 9 kap. miljöbalken och omfattar inte ev. tillståndsprövning eller anmälan enligt 11 kap. samma lag (vattenverksamhet).

Tidigare prövning

Verksamheten omfattas inte av något tidigare meddelat tillstånd enligt miljöbalken eller miljöskyddslagen.

Ansökan och yrkanden

Sökanden ansöker om tillstånd för utökning av befintlig slaktkycklingproduktion omfattande 144 000 platser för slaktkycklingar. Ansökan avser även dispens från biotopskyddsbestämmelserna för att flytta en stenmur. Verksamheten kommer att bedrivas på fastigheten Lis 1:20 i Falkenbergs kommun. Sökanden yrkar även verkställighetsförordnande och att igångsättnings-tiden bestäms till den 30 juni 2026.

Avgränsning

Ingen egen stallgödsel hanteras efter utgödslingen från stallen. Ansvaret för hanteringen av stallgödsel övergår därmed till annan verksamhetsutövare när gödseln lämnar stallen.

2019-12-11

551-1875-2019

Förslag till villkor

- Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.
- Ljud från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dBA vardagar dagtid kl. 06-18.
40 dBA nattetid kl. 22-06.
45 dBA övrig tid.

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dBA utomhus vid bostäder.

Kontroll ska ske då det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller på tillsynsmyndighetens begäran. De angivna värdena ska då kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar.
- Lagring av kycklinggödsel, som inte direkt lastas i container för vidaretransport, ska ske under tak eller täckas på annat likvärdigt sätt.
- Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallbyggnaderna ska ledas till uppsamlingsbehållare och därefter omhändertas så att det inte medför förorening av yt- eller grundvatten.
- Avtal med mottagare av gödsel ska finnas för den under året beräknade gödselproduktionen. Ändringar av mottagare för gödsel ska godkännas av tillsynsmyndigheten.
- Den årliga levererade mängden gödsel ska redovisas i miljörapporten. I redovisningen ska framgå leveransdatum och mottagare.
- Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkt och på sådant sätt att förorening av mark, vatten och luft förebyggs. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras skyddat från nederbörd och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd. Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är ogenomsläppligt för det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de minst rymmer den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares volym. Hantering ska ske så att spill och läckage till omgivningen förebyggs och begränsas.
- För verksamheten utarbetas ett kontrollprogram, som utöver vad som föreskrivits i villkoren ovan, möjliggör en bedömning av om villkoren följs. Kontrollprogrammet ses över kontinuerligt och anpassas efter driften.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 6 mars 2019. Ansökan kungjordes, efter kompletteringar som kom in den 12 augusti och den 13 september 2019, i Hallands Nyheter den 4 oktober 2019. Ansökningshandlingarna har

2019-12-11

551-1875-2019

skickats på remiss till Kommunstyrelsen och Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun samt Länsstyrelsen. Yttrande har kommit in från Länsstyrelsen. Sökanden har den 3 december 2019 lämnat synpunkter på yttrandet.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna och vad sökanden i övrigt angett framgår bl.a. följande.

Befintlig och planerad verksamhet

I den befintliga verksamheten föds det upp långsamtväxande kycklingar i ett stall medan det i den planerade verksamheten kommer att födas upp mer snabbväxande kycklingar i två stall. Verksamheten kommer att utökas i två steg. När det första stallet är byggt kommer det befintliga stallet att avvecklas. Därefter kommer det andra stallet att byggas. Antalet platser och djur framgår av följande tabell:

Djurslag	Antal platser	
	Befintlig verksamhet	Planerad verksamhet
Slaktkyckling	12 000	144 000

Gödselproduktionen kommer att uppgå till drygt 1 800 ton fastgödsel per år i den planerade verksamheten. Vid utgödsling läggs stallgödseln direkt i containrar och transporteras därefter direkt till en biogasanläggning som förbundet sig att ta emot och förvara all stallgödsel. Det kan även bli aktuellt att lämna stallgödsel till andra mottagare, vilket i så fall kommer att redovisas för tillsynsmyndigheten. En handlingsplan ska tas fram i egenkontrollen i syfte att säkerställa att det vid tillfälliga stopp hos mottagare av gödsel finns tillräckligt lagringsutrymme. Planen ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten. I andra hand kan en gödselplatta med tak och kapacitet för tio månaders lagring anläggas. Gödselplattan ska i så fall utformas som gjuten platta med murade stödmurar och placeras på en av två föreslagna platser inom fastigheten.

Behovet av spridningsareal uppgår till 384 hektar för den planerade verksamheten. Den egna spridningsarealen uppgår till 200 hektar. Ingen stallgödsel från den egna djurhållningen kommer att spridas på den egna spridningsarealen.

Efter varje omgång med djur rengörs stallen, först genom torrsopning och därefter med högttrycksvätt. Tvättvattnet kommer att tas omhand i en lagringsbehållare som rymmer 250 m³ vilket innebär att lagringskapaciteten överstiger sex månader. Vattnet kommer att spridas på egen åkermark.

Stallen kommer att vara utrustade med varvtalsreglerade fläktar för att kunna variera ventilationen efter djurens storlek. I stallen råder undertryck.

Uppvärmning kommer att ske med en flispanna som även kan eldas med olja. Effekten uppgår till 370 kW. Trä kommer delvis att flisas på gården. Stallen kommer att värmas upp med golvvärme och kommer även att ha värmeåtervinning.

Miljökonsekvensbeskrivning

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår bl.a. följande.

Lokalisering

Verksamheten finns i en utpräglad jordbruksbygd, drygt tre kilometer nordväst om Falkenberg. Området omfattas inte av några kommunala planer, naturreservat, vattenskyddsområden eller Natura 2000-områden. Av kommunens översiktsplan anges att området ska användas för jord- och skogsbruk. Inom 550 meter från anläggningen finns tre bostäder varav avståndet till den närmsta uppgår till ungefär 200 meter.

En alternativ placering är att stall nummer 1, på karta i bilaga 1, uppförs parallellt med stall nummer 2.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att verksamheten troligen läggs ned. Det är troligt att kycklingproduktionen istället sker vid någon annan anläggning i länet vilket innebär att miljöeffekterna blir ungefär desamma.

Vattenanvändning

Vatten tas från en borrhälsbrunn som är 91 meter djup. Brunnen har en kapacitet på cirka 3 000 liter per timme. I den befintliga verksamheten uppgår vattenanvändningen till ungefär 1 500 liter per dag. För den planerade verksamheten beräknas vattenanvändningen uppgå till 25 000 liter per dag.

Vid tvätt av stallar kommer cirka 50 m³ vatten att användas per omgång. Med 8,5 omgångar per år kommer ungefär 425 m³ vatten att användas för tvätt per år. Tvättvatten kommer att samlas upp i en behållare som rymmer 250 m³ för att sedan spridas på åkermark.

Totalt kommer 7 250 m³ vatten att användas inom kycklingproduktionen per år, vilket motsvarar 0,25 liter per sekund och 900 liter per timme. Det maximala uttaget uppgår till två liter per sekund vid rengöring av stallarna.

Vattenuttaget påverkar ett område som sträcker sig drygt 70 meter från uttagsbrunnen. Den närmsta brunnen finns cirka 250 meter från verksamhetens uttagsbrunn. Ingen påverkan kommer att ske hos vare sig företag eller privatpersoner.

Utsläpp till luft

Ammoniakförlusterna från stallen kommer att uppgå till knappt 5 300 kg per år. Hälften av kvävet beräknas falla inom 50 kilometers avstånd från anläggningen. Nedfallet av kväve från stallen uppgår i så fall till drygt 13 gram per hektar och år. Bakgrundsbelastningen uppgår till drygt tio kilo per hektar och år. Nedfallet av kväve från verksamheten kan tas omhand av växtligheten.

För verksamheten gäller de allmänna BAT-slutsatserna om foderstyrning (3), dammutsläpp (11), utsläpp från hela produktionsprocessen (23), övervakning av ammoniakutsläpp (25), övervakning av dammutsläpp (27), ammoniakutsläpp från slaktkycklingstallar (32) samt BAT-AEL för utsläpp av ammoniak från varje stall för slaktkycklingar med en vikt av högst 2,5 kg.

Eftersom ingen lagring av stallgödsel utanför stallen kommer att ske förekommer inget kväveläckage från lagringen.

Bl.a. följande åtgärder vidtas för att minimera ammoniakavgången från stallen:

- Golvvärme håller gödseln torr.
- Vattennipplar används för att minimera vattenförluster.
- Vattenläckor åtgärdas omgående.

Utsläppen från flispannan vid höglast beräknas uppgå till ungefär 28 mg stoft/m³, 126 mg kolmonoxid (CO)/m³ och 1 mg organiska gasformiga föreningar (OGC)/m³ vid 10 % O₂. Vid delast kan utsläppen uppgå till cirka 1 200 mg CO/m³ och 30 mg OGC/m³ vid 10 % O₂.

Lukt

Kycklingproduktion luktar inte nämnvärt utanför stallen. Inga klagomål finns på lukt från den befintliga verksamheten.

Påverkan på mark och vatten

Verksamheten kommer att bedrivas inom Ramsjökanalens avrinningsområde. Vattenförekomsten Ramsjökanalen har dålig ekologisk ytvattenstatus p.g.a. att näringsämneshalterna är höga, framförallt fosfor. Inga utsläpp av näringsämnen kommer att ske från djurhållningen.

Buller och transporter

Det som främst orsakar ljud från verksamheten är transporter, fläktar och flisning. Fläktarna kommer att vara varvtsreglerade och tysta vilket innebär att de inte kommer att upplevas störande vid bostäder.

Ljudet från flismaskinen uppgår till ungefär 62 dBA vid den mest utsatta bostaden under en s.k. värsta fall-beräkning. Flisning kommer att genomföras med det nybyggda stallet mellan flismaskinen och bostäder. Genom att vända den tystaste sidan på flismaskinen mot närmsta granne kommer inte ljudnivån att överstiga 50 dBA vid bostäder. Flisning genomförs ungefär två gånger per år, cirka tre timmar per flisomgång.

Den utökade verksamheten kommer att innebära en ökning av transporterna. Antalet transporter från befintlig och planerad verksamhet samt vilken tid på dygnet dessa kommer att ske framgår av nedanstående tabell:

Typ av transport	Frekvens (antal per år)		Tid
	Befintlig verksamhet	Planerad verksamhet	
Kycklingfoder	17	39	Dag
Kycklingar	6	17	Dag
Flis	5	5	Dag
Slakttransporter	18	85	Kväll/natt
Gödseltransporter	12	33	Dag
Summa	58	179	

2019-12-11

551-1875-2019

Verksamheten är belägen intill väg 746. Mest sannolika vägen för transporter till och från väg 746 är väg 747, vidare till väg 154 för transporter österut eller mot söder eller norr på E6:an. För transporter till Långås används väg 746.

Energianvändning

Energianvändningen per år i befintlig och planerad verksamhet framgår av följande tabell:

Energislag	Befintlig verksamhet	Planerad verksamhet
El (kWh)	70 000	100 000
Diesel (m ³)	12	12
Flis (m ³)	1 000	1 000

En ny panna med högre verkningsgrad har installerats vilket, tillsammans med att de nya stallen kommer att vara mer isolerade än det gamla stallet, innebär att mängden flis inte kommer att öka vid ökad verksamhet.

Kemikalie- och avfallshantering

Diesel kommer att förvaras i ett separat rum med hårdgjort golv utan avlopp i det nya stallet. Kemiska preparat som används kan komma att ändras i framtiden. Användningen av kemikalier framgår av följande tabell:

Preparat	Befintlig verksamhet (kg/år)	Planerad verksamhet (kg/år)
Virkon	3	18
Stalosan	900	6 660
Citronsyra	0,75–1	5,55–7,4

I nedanstående tabell redovisas det avfall som uppkommer i den befintliga verksamheten och det avfall som beräknas uppkomma från den planerade verksamheten.

Avfall	Avfallskod	Driftsfall	
		Befintlig (kg)	Planerad (kg)
Lysrör	20 01 21	Enstaka	2
Batterier	16 06 01, 16 06 02, 16 06 04	Enstaka	Enstaka
Färgrester	20 01 27	1	2
Kadaver	02 02 02	500	2 500

Det farliga avfallet som uppstår körs till återvinning. Övrigt avfall sorteras och körs till återvinning.

I den befintliga verksamheten eldas kadaver i flispannan. Om det blir aktuellt att lämna bort kadaver i framtiden kommer förvaring att anordnas.

2019-12-11

551-1875-2019

Natur- och kulturmiljö samt friluftsliv

Det finns inga Natura 2000-områden eller naturreservat i omgivningen. Området omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap. miljöbalken. Eftersom allemansrätten inte gäller tomter, gårdsplaner eller åkermark kommer inte riksintresset att påverkas.

En milsten finns öster om planerat stall och en gammal boplats finns norr om planerat stall. Ingen av fornlämningarna kommer att beröras av verksamheten.

Biotopskydd

Stall nummer 2, enligt karta i bilaga 1, planeras där det finns en stenmur som omfattas av biotopskydd enligt 7 kap. 11 b § miljöbalken. För att kunna bygga stallet krävs att drygt 70 meter av stenvuren tas bort. Stenvuren är placerad en meter från åkermarken.

Muren behöver tas bort eftersom det ger driftsfördelar eftersom gårdsbilden förblir samlad och att transporterna minimeras samt att mindre areal av jordbruksmarken behöver tas i anspråk. Som kompensationsåtgärd kommer muren att flyttas in i en betesmark där två täppor, med genomgångar, bildas. Stenvuren ligger i ett riksintresseområde för friluftsliv. Att flytta stenvuren kommer inte att påverka friluftslivet eftersom muren, efter flytt, kommer att förses med öppningar så att både djur och människor kan passera.

Klimat

Inköp av klimatcertifierat foder prioriteras, om det är ekonomiskt försvarbart. Förnybar energi används vid uppvärmning.

Verksamhetens sårbarhet p.g.a. klimatförändringar berör främst tillgången till foder, vilket kan påverkas av extrem torka, nederbörd och temperatur.

Miljömål

Verksamheten kommer främst att beröra miljömålen Begränsad klimatpåverkan, Ingen övergödning samt Ett rikt odlingslandskap.

Genom jordbruk hålls marker öppna vilket innebär att natur- och kulturlandskapet bevaras. Verksamheten bidrar således till att uppfylla miljömålet Ett rikt odlingslandskap. Hanteringen av gödsel och djurproduktionen medför att klimatgaser släpps ut i atmosfären. Omgivningen består främst av åkermark, vilken kan ta hand om kvävet i ammoniaknedfallet.

Statusrapport

Sökanden redovisar att det inte föreligger någon signifikant föroreningsrisk från verksamheten och att en statusrapport därmed inte behöver upprättas.

Inkomna yttranden

I det yttrande som kommit in från Länsstyrelsen framförs sammanfattningsvis följande.

Tillstånd kan meddelas med de skyddsåtgärder som sökanden har åtagit sig och med de villkor som Länsstyrelsen föreslår om buller, kemiska produkter, hantering av organiska gödselmedel,

2019-12-11

551-1875-2019

analys eller beräkning av växtnäring i organiska gödselmedel, hantering av tvätt- och spolvatten samt kontrollprogram.

Annonsen i samrådet med allmänheten är bristfällig eftersom det t.ex. inte framgår vem det är som är verksamhetsutövare, vilken kommun verksamheten bedrivs i, att det är ett samråd inför en ansökan om tillstånd enligt miljöbalken, vad det är för typ av djurproduktion och vilka miljöeffekter som verksamheten kan ge upphov till. Trots bristerna bör samrådet anses tillräckligt eftersom sökandens samrådsunderlag till särskilt berörda, myndigheter och intresseorganisationer inte uppvisar samma brister som samrådet med allmänheten. Miljökonsekvensbeskrivningen, efter gjorda kompletteringar, bör därför kunna godkännas.

Verksamheten kommer att medföra påverkan genom t.ex. utsläpp av ammoniak till luft, dagvattenutsläpp, lukt, ljud och transporter. Hanteringen av stallgödsel bör ses som begränsad till djurhållningen och till tillfällena för utgödsling. Därefter sker hanteringen av annan verksamhetsutövare. Om sökanden i framtiden önskar ändra verksamheten så att stallgödseln från djurhållningen kommer att hanteras inom sökandens växtodling eller lagras utanför stallen är det inget som ingår i denna tillståndsprövning eftersom sökanden avgränsat sin ansökan så att den endast omfattar djurhållningen. Länsstyrelsen anser att ev. hantering av egen stallgödsel såsom lagring utanför stallen och spridning måste föregås av en ny fullständig tillståndsprövning eller möjligen genom att sökanden ansöker om ändringstillstånd, eftersom egen hantering av stallgödsel i dessa delar är en följdverksamhet till djurhållningen. Sökanden har visserligen redovisat två platser där plattor med stödmurar för lagring av stallgödsel kan anläggas. Eftersom det inte finns någon redovisning om t.ex. utsläpp av ammoniak, transporter och lukt från lagring bör tillståndet inte omfatta lagring av stallgödsel utanför stallen.

Sökanden har bl.a. angett att det är möjligt att inte sätta in nya fjäderfän om det skulle visa sig att det inte finns avsättning för stallgödseln och att det inte är nödvändigt att ha fullständig lagringskapacitet enligt gällande föreskrifter. Länsstyrelsen anser att sökanden måste ha lång framförhållning när det gäller lagring av stallgödsel. Det förefaller osannolikt att helt plötsligt kunna låta bli att sätta in nya fjäderfän med kort varsel ifall beskriven hantering av stallgödseln inte är möjlig vid ett visst tillfälle.

Så som Länsstyrelsen uppfattar sökandens beskrivning kommer flisning att utföras under som mest två vardagar per år, totalt cirka sex timmar per år och inte under andra tider än mellan kl. 7 och 17. Bullervillkoret bör även gälla ljudet från flisning.

Länsstyrelsen håller med sökanden om att det inte föreligger någon signifikant föroreningsrisk från verksamheten och att en statusrapport därmed inte behöver upprättas.

Sökanden redovisning om hur gällande BAT-slutsatser uppfylls har vissa brister när det gäller övervakning av dammutsläpp samt övriga utsläpp eftersom det anges att det inte är tillämpligt p.g.a. kostnaden. Det saknas konkreta underlag för att kunna granska den bedömning som sökanden gör. Med Länsstyrelsens erfarenheter från liknande tillståndsprövningar förefaller ändå sökandens bedömning korrekt och det bör anses som att sökanden visat att BAT-slutsatserna kan följas.

2019-12-11

551-1875-2019

Utifrån vad som framgår av ansökan bör dispens från biotopskyddet kunna ges för att sökanden ska kunna flytta en stenmur.

Med beaktande av vad sökanden har åtagit sig och med de villkor som Länsstyrelsen föreslår bör verksamheten kunna bedrivas utan att oacceptabla olägenheter uppstår. Verksamheten bör därför vara tillåtlig.

Tillståndet bör inte få tas i anspråk förrän det vunnit laga kraft. Sökanden har inte angett några särskilda skäl till varför verkställighetsförordnande behövs. Därför bör inte verkställighetsförordnande medges.

Sökandens bemötande av inkomna yttranden

Sökanden har i bemötande av Länsstyrelsens yttrande bl.a. lämnat följande synpunkter:

Villkor om lagring och hantering av stallgödsel bör utformas enligt följande.

- Sökanden ska i miljörapporten varje år till tillsynsmyndigheten redovisa hur den stallgödsel som uppkommer närmast efterföljande kalenderår kommer att hanteras och lagras i den del som inte är reglerad i andra bestämmelser eller villkor. Ändringar i gödselhanteringen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

Det är rimligt att tillsynsmyndigheten godkänner gödselhanteringen vad avser lagring och spridning av stallgödsel eftersom förändringar i växtodlingen sker kontinuerligt, både vad gäller vilka fält som brukas och vilka grödor som odlas. Så som det får förstås anser Länsstyrelsen att ett nytt tillstånd eller ändringstillstånd krävs om hanteringen av stallgödsel förändras.

Ett tillstånd enligt 9 kap. kan begränsas av föreskrifter meddelade med stöd av bemyndigandet i 12 kap. 10 § miljöbalken, se 24 kap. 1 § samma balk. Därmed går t.ex. förordningen om miljöhänsyn i jordbruket och föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket och föreskrifter vad avser växtnäring in och bryter villkor i tillstånd givna med stöd av 9 kap. miljöbalken. Orsaken att andra bestämmelser kan gå in och bryta ett tillstånds rättskraft är att EU-kraven på jordbruksområdet gör att det finns ett behov av att ofta ändra förordningar och föreskrifter. Alla medlemsländer i EU ska minst vart fjärde år se över om regelverket är tillräckligt och om det finns behov av anpassningar. Det innebär att medlemsstaterna kontinuerligt behöver ändra sina bestämmelser.

Det finns specifika föreskrifter och förordningar när det gäller lagring och spridning av stallgödsel. Dessa bygger på forskning och teknikutveckling där nya metoder ger en optimal hantering och för att minska miljöpåverkan. Implementeringen sker efterhand som det blir ekonomiskt försvarbart. Utvecklingen leder i sin tur till ändrad lagstiftning. Att då ha verksamhetsbaserade villkor för ett specifikt gödselslag från en specifik besättning kan bli svårtolkat. Ett villkor ska vara strängare än generell lagstiftning, men det finns en risk att det blir svårttytt vilket som gäller, om lagstiftning och villkor berör närliggande område. Villkor i ett tillstånd bör vara både lätta att tolka, möjliga att följa samt att tillsynsmyndigheten måste kunna bedriva tillsyn på ett enkelt sätt.

2019-12-11

551-1875-2019

All växtodling kräver gödsel, antingen i form av handelsgödsel eller organisk gödsel. Alla typer av gödsling medför miljöpåverkan i form av näringsläckage till omgivningen, då växtodling i fält inte sker i något tydligt avgränsad miljö. Framför allt har inte gödsel som produceras av djur i tillståndspliktiga besättningar en större risk för att negativt påverka sin omgivning än annan gödsel. Stallgödsel bör återföras till odlingsmark i någon form för ett gott resursutnyttjande av bl.a. kväve och fosfor. Kretslopp och återföring av växtnäring till odlingsmark är grundläggande i en hållbar livsmedelsproduktion.

Att i ett tillstånd försöka reglera stallgödsel från en tillståndspliktig djurhållning hårdare än gödsel från djur hållna på verksamheter som inte är tillståndspliktiga riskerar att försvåra kretsloppshanteringen samt ger inte någon förbättrad miljönytta eller mindre påverkan på omgivningen. Till exempel kan intresset för att ta emot gödseln från andra lantbrukare minska, om det finns begränsningar som styr hanteringen av specifikt denna gödsel.

I nuvarande situation är det bästa att lämna stallgödseln till biogas. Men vad som händer under en tioårsperiod på området med teknikutveckling på gödselspridare är inte rimligt att känna till idag. Att kräva ett nytt tillstånd bara för ev. ändrad gödselhantering skapar en inlåsnings effekt.

Utsläpp av ammoniak från lagring och spridning redovisas i ansökan. Ansökan har dock avgränsats i detta skede p.g.a. att det finns en avsättning till biogasdödsel i nuläget som bedöms vara både bäst ur företagsekonomisk synpunkt och för miljön. Samtidigt finns krav enligt Industriutsläppsdirektivet på att ammoniakutsläppen för aktuell produktion ska redovisas årligen vid förändrad produktion. Med andra ord har både tillståndsgivande myndighet och tillsynsmyndighet en full insyn i ammoniakutsläppen från verksamheten i framtiden, även om stallgödsel skulle lagras eller spridas i egen växtodling i framtiden.

När det gäller redovisning av transporter kan det ifrågasättas vad skillnaden är på växtodlingens övriga transporter och en ev. framtida transport av den tillståndspliktiga djurhållningens gödsel. Det står ev. berörda fritt att klaga på störning av transporter. Men att gödselspridning och transport av gödsel skulle betraktas som något annat än som är vanligt förekommande i en utpräglad jordbruksbygd får ses som orimligt. I så fall skulle det göras skillnad på en typ av gödseltransporter i förhållande till transporter av andra inköpta gödselmedel.

Luktstörning från stallbyggnader har Miljööverdomstolen i avgörande ansett får tålas i viss mån i en typisk jordbruksbygd, se MÖD 2005:4. Eventuell framtida planering av gödsellager ryms inom föreslaget villkor om att ändringar i gödselhanteringen ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Tillståndets avgränsning

Sökanden har avgränsat samrådet, ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen så att hanteringen av stallgödsel, sedan den lämnat stallet och lagts i container, inte ingår i tillståndsprövningen. Den fortsatta hanteringen av stallgödseln omfattas följaktligen inte av detta tillstånd.

2019-12-11

551-1875-2019

Om stallgödseln inte längre ska lämnas till biogasanläggningen eller annan extern mottagare, utan användas i den egna växtodlingen, kan denna förändring av verksamheten behöva tillståndsprövas såsom Länsstyrelsen anfört i sitt yttrande.

Om sökanden däremot byter extern mottagare kräver detta endast tillsynsmyndighetens godkännande enligt villkor 4.

Miljöprövningsdelegationen vill även påpeka att tillståndets rättskraft endast bryts av de förordningar och föreskrifter som sökanden hänvisar till om de generella regleringarna är strängare än vad som föreskrivs i tillståndsvillkor.

Dispens för åtgärder inom biotopskyddsområde

Stenmurar omfattas av biotopskydd enligt 7 kap. 11 § miljöbalken. Enligt bestämmelserna får inte verksamheter eller åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön i ett biotopskyddsområde. Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen ge dispens från bestämmelserna. Av 3 § 5 i förordningen (2011:1237) om miljöprövningsdelegationer framgår att prövning av dispens görs av miljöprövningsdelegationen om ärendet t.ex. har samband med en ansökan om tillstånd enligt 9 kap. och om ärendena har samma sökande. Eftersom dessa kriterier är uppfylla görs i detta fall en samlad prövning av Miljöprövningsdelegationen.

Av 5 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. jämförd med p 6 i bilaga 1 till förordningen framgår att stenmurar i jordbruksmark utgör biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § miljöbalken.

Av 7 kap. 11 b § miljöbalken framgår bl.a. att när en fråga om dispens avser att inom ett biotopskyddsområde vidta en åtgärd som underlättar för jordbruket, ska det anses finnas särskilda skäl för dispens om

1. åtgärden behövs för att utveckla eller bibehålla ett aktivt brukande av jordbruksmark, och
2. biotopskyddets syften fortfarande kan tillgodoses med hänsyn till förekomsten av samma typ av biotopskyddsområde eller med hänsyn till naturvärdena hos det biotopskyddsområde som dispensen avser och de naturvärden som biotopskyddet bidrar till i landskapet.

Miljöprövningsdelegationen bedömer med hänvisning till det av sökande uppgivna skälen att särskilda skäl för att medge dispens föreligger. För att begränsa skadorna på naturmiljön har sökanden åtagit sig att flytta stenmuren.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Miljöprövningsdelegationen håller med Länsstyrelsen om att samrådet med allmänheten innehåller vissa brister när det gäller tidningsannonsens detaljeringsgrad. Bristerna bedöms inte vara så stora att ansökan bör avvisas eftersom samrådet med särskilt berörda, myndigheter och intresseorganisationer bedöms tillräckligt. Så som ansökan är avgränsad bedöms inte verksamhetens påverkansområde vara större än att det täcks av samrådet. Delegationen bedömer därför att sökanden har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Delegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 42 § miljöbalken.

2019-12-11

551-1875-2019

Statusrapport

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån sökandens redovisning att risken är liten för att verksamheten medför föroreningsskada inom det område där verksamheten avses bedrivas och att det därför inte krävs en statusrapport enligt 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

Lokalisering och tillåtlighet

Verksamheten innebär ingen ändrad markanvändning, varför 3 och 4 kap. miljöbalken inte ska tillämpas vid lokaliseringsprövningen.

Planer och omgivande bebyggelse

För verksamheter ska enligt 2 kap. 6 § första stycket miljöbalken väljas en sådan plats att ändamålet uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt tredje stycket får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Området omfattas inte av någon detaljplan eller några områdesbestämmelser.

Av gällande översiktsplan, antagen av Kommunfullmäktige den 27 maj 2014 och aktualitetsprövad hösten 2019, framgår bl.a. att djurhållning kan innebära konflikter med omgivande bostadsbebyggelse. Möjligheter till etablering av nya bostäder i närheten av befintlig djurhållning ska prövas i varje enskilt fall med avseende på avstånd, storlek på djurenhet, vindförhållanden med mera. Det framgår även att verksamheten planeras i ett ekologiskt särskilt känsligt område där ändrad markanvändning kan leda till att naturvärdena försvinner.

Av kulturmiljöprogrammet som antogs av Kommunfullmäktige den 27 november 2012 framgår att verksamheten planeras inom programmets område 26 - Ramsjön. Enligt beskrivningen framgår bl.a. att värdet består av att det i området ligger ett antal storgårdar som alltsedan mitten av 1800-talet präglat landskapet, bebyggelsen och jordbrukets utveckling.

Verksamheten kommer att bedrivas på samma plats där det redan bedrivs djurhållning vilket innebär att markanvändning, naturvärden och landskap inte kommer att förändras. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten är förenlig med det som framgår av gällande översiktsplan.

Avståndet till de tre närmsta bostäderna uppgår till 200, 500 och 550 meter. Den planerade djurhållningen är av sådan omfattning att störande lukt kan uppkomma vid speciella väder- och vindförhållanden, men att avståndet till närmaste bostad är så långt att någon oacceptabel störning inte bör uppkomma. Den föreslagna lokaliseringen kan därför godtas. Tillståndet bör dock förenas med särskilda villkor avseende hantering av foder och gödsel, buller m.m. för att minimera risken för att olägenheter ska uppkomma för boende i området.

Hantering av stallgödsel

Av ansökan framgår att lagringskapaciteten för organiska gödselmedel inom verksamheten inte är tillräcklig utifrån vad som regleras i förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket. Sökanden har dock avgränsat ansökan på sådant sätt att hanteringen av stallgödsel, efter det att den lagts i container, inte omfattas. Miljöprövningsdelegationen anser att den fortsatta hanteringen av stallgödsel därmed inte kan regleras i tillståndet. Sökanden har dock ett ansvar att se

2019-12-11

551-1875-2019

till att det finns avsättning för den stallgödsel som uppkommer genom att den lämnas till andra verksamheter, t.ex. den biogasanläggning eller växtodlare som nämns i ansökningshandlingarna.

Med de åtaganden som sökanden gjort och med de skyddsåtgärder som föreskrivs i beslutet bedöms inte sådana olägenheter uppstå att verksamheten inte kan tillåtas p.g.a. hur stallgödsel kommer att hanteras.

Miljö kvalitetsnormer

Verksamheten bedrivs i ett område där vatten leds till vattenförekomstens Ramsjökanalen, SE631920-129815. Enligt statusklassificeringen är den ekologiska ytvattenstatusen måttlig med en tidsfrist till 2027 för att uppnå god ekologisk status. Halterna av totalfosfor innebär att statusen för kvalitetsfaktorn näringsämnen är otillfredsställande.

Verksamheten medför inga utsläpp till vatten annat än dagvatten. I villkor regleras bl.a. hantering av stallgödsel och foder samt hantering av tvätt- och spolvatten. Utsläppen till vatten kommer enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning därför inte att leda till någon påverkan på möjligheterna att uppfylla miljö kvalitetsnormerna eller någon försämring av enskilda påverkanfaktorer som ingår i vattenförekomstens statusklassificering.

Industriutsläppsverksamhet

Den sökta verksamheten berörs av BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU.

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med bästa tillgängliga teknik.

Utsläpp till luft och lukt

Verksamheten medför bl.a. lukt, utsläpp av ammoniak, kolmonoxid, organiska gasformiga föreningar (OGC) och stoft till luft.

Utsläpp av ammoniak från ställen begränsas av att sökanden kommer att använda teknik som minimerar utsläppen, vilket även innebär att lukten begränsas. Några särskilda gränser för utsläpp från fastbränslepannan finns inte i någon förordning eller föreskrift. Som vägledning bör Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd kunna användas för att bedöma om redovisade utsläpp är acceptabla. Av byggreglerna framgår att utsläppen från pannor med en nominell effekt upp till 500 kW inte får överskrida 60 mg stoft, 30 mg OGC och 700 mg CO per m³ torr gas vid 10 % O₂. Halterna avser korrigerade värden till 1 013 hPa och 273 K. Det kan konstateras att utsläppen av kolmonoxid som sökanden redovisat när pannan inte drivs med full effekt överskrider halterna som anges i Boverkets byggregler. Eftersom halterna inte överskrider vid full effekt bör åtgärder kunna vidtas för att inte överskrida halterna genom att t.ex. installera en eller flera ackumulatortankar.

2019-12-11

551-1875-2019

Med beaktande av de åtaganden som sökanden gör och med de skyddsåtgärder som föreskrivs i villkor bedöms inte verksamheten medföra sådana utsläpp till luft eller lukt att olägenheter av sådan betydelse uppstår att verksamheten inte kan tillåtas av dessa skäl.

Buller

Flisning är det arbetsmoment som kan ge högst ljudnivåer. Ljudet från djurhållningen härrör främst från stallens fläktar och från transporter. Av ansökan framgår att flisning kommer att utföras två dagar per år och att arbetet utförs någon gång mellan kl. 07 och 17 samt att åtgärder vidtas för att begränsa ljudnivån. Ljudet kommer inte att överskrida Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller för någon del av verksamheten. Verksamheten bedöms därmed inte innebära att olägenheter för människors hälsa uppstår p.g.a. ljud.

Miljö kvalitetsmål

Verksamheten påverkar bl. a. miljömålen Ingen övergödning, Begränsad klimatpåverkan, Bara naturlig försurning, God bebyggd miljö samt Levande sjöar och vattendrag.

Förutsatt att verksamheten inriktas mot att så långt som möjligt minimera utsläpp av ammoniak och lukt samt buller bedöms verksamheten vara förenlig med miljömålen.

Motivering av villkor

Av 2 kap. 3 § miljöbalken framgår bl.a. att den som avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kraven gäller i den utsträckning det inte kan anses vara orimligt enligt 2 kap. 7 § samma lag.

Villkor 1 – allmänna villkoret

Verksamhetsutövaren bör åläggas att följa de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning och som inte kan kopplas till ett specifikt villkor. Det gäller t.ex.

- att endast bedriva flisning under två dagar per år och högst tre timmar per tillfälle under dagtid,
- att flismaskinens tystaste sida vänds mot närmsta bostad samt
- att alla transporter, med undantag för när kycklingar körs till slakt, utförs under dagtid.

Villkor 2 – Buller

Omgivningsbuller påverkar hälsa och välbefinnande på flera sätt. Buller kan allmänt upplevas som obehagligt och indirekt försvåra sömn, vila, talförståelse, koncentration och inläring. Sömnstörningar är en av de allvarligaste effekterna av buller. Ostörd sömn är en förutsättning för att människan ska fungera bra både fysiskt och mentalt. Ljudnivån har en avgörande betydelse för uppkomsten av sömnstörningar. Olika människor är olika känsliga för bullerexponering. Personer med hörselnedsättning och barn som håller på att lära sig språk och att läsa kan få en minskad förmåga att uppfatta och förstå tal i miljöer där buller förekommer. Långvarig exponering av buller kan öka risken att drabbas av högt blodtryck eller hjärtinfarkt.

2019-12-11

551-1875-2019

I ansökningshandlingarna redovisas inget om att ljudet från verksamheten innehåller några impulsljud eller ljud med hörbara tonkomponenter varför ev. uppkomst av sådana ljud ska åtgärdas omedelbart. Sökanden har åtagit sig vissa skyddsåtgärder för att minimera ljudet från flisning och att ljudnivån inte kommer att överskrida de nivåer som framgår av Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Begränsningsvärdena bör fastställas enligt Naturvårdsverkets vägledning eftersom det inte bedöms innebära att olägenheter av betydelse uppstår för människors hälsa. Kontrollen av villkoret fastställs i enlighet med gällande praxis, vilket bl.a. innebär att de ekvivalenta ljudnivåerna ska kontrolleras under perioder med olika ljudnivå samt inte räknas ekvivalent för hela de tidsperioder som anges i villkoret. Eftersom flisning är den del av verksamheten som ger upphov till högst ljudnivå bör mätning åtminstone utföras vid det första tillfället som flisning sker.

Villkor 3 – hantering av gödselmedel och foder

Spill av stallgödsel och foder kan innebära att det uppstår en negativ påverkan på miljön eller människors hälsa och därför bör åtgärder vidtas för att minimera denna risk. Tiden är en viktig faktor för när spill kan bli en olägenhet. Därför bör spill tas omhand så snart det är praktiskt möjligt.

Villkor 4 – hantering av stallgödsel

Hantering av stallgödsel kan påverka miljön genom utsläpp till luft av bl.a. ammoniak, lukt samt spridning av näringsämnen till vattendrag. Eftersom ansökan inte omfattar hantering av stallgödsel efter det att gödseln har lagts i container, behöver sökanden säkerställa att det finns avsättning för gödseln så att den kan hanteras av andra verksamhetsutövare. För att minimera risken att sökanden står utan avsättning för stallgödsel, bör det i god tid säkerställas att avsättning finns. Det bör även redovisas till tillsynsmyndigheten innan överlåtelse av stallgödsel sker, så att tillsynsarbetet kan planeras. Byte av gödselmottagare bör godkännas av tillsynsmyndigheten.

Villkor 5 – tvätt- och spolvatten

Hantering av tvätt- och spolvatten, som kan innehålla viss andel näringsämnen, regleras inte i Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 2004:62) så som gödselmedel gör. Det finns, med hänsyn till att tvätt- och spolvatten kan komma att spridas på åkermark, miljömässiga skäl att reglera hanteringen av sådant vatten.

Villkor 6 – kemiska produkter och avfall

Det är viktigt att förvaring, lagring och hantering av kemiska produkter och avfall sker på ett betydande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt. Riskanalys kan användas för att avgöra om det är rimligt med invallning för en specifik produkt eller ett specifikt avfall.

Villkor 7 – kontrollprogram

Enligt förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll ska en verksamhetsutövare fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet ska dokumenteras. En del i egenkontrollen är att ha ett kontrollprogram och Miljöprövningsdelegationen fastställer därför ett villkor om detta.

2019-12-11

551-1875-2019

Delegation till tillsynsmyndigheten

Miljöprövningsdelegationen bedömer att fastställande av villkor i nedanstående frågor är av mindre betydelse och bör delegeras till tillsynsmyndigheten.

D1. – lagring av stallgödsel vid driftstörning i biogasanläggningen

För det fall det uppkommer tekniska problem eller andra driftstörningar i biogasanläggningen som gör att stallgödseln inte kan tas emot där bör tillsynsmyndigheten ges möjlighet att föreskriva villkor om tillfällig lagring av stallgödsel. Tillsynsmyndigheten kan överväga om det finns behov av att ställa sådana krav i förebyggande syfte.

D2. – förvaring av kemikalier och flytande farligt avfall

Det är inte möjligt att vid en tillståndsprovning förutse vilka kemiska produkter och typer av flytande farligt avfall som kan förekomma i framtiden, särskilt som utvecklingen går mot färre produkter som är skadliga för miljön. Tillsynsmyndigheten bör därför ges möjlighet att medge undantag från villkoret.

D3. – lukt

Om det, trots de skyddsåtgärder som fastställts i villkor och det som sökanden åtagit sig, uppstår olägenheter p.g.a. lukt är det lämpligt att tillsynsmyndigheten kan fastställa villkor om åtgärder för att minimera risken för att luktolägenheter uppstår.

Verkställighetsförordnande

Sökanden har inte angett några skäl för sitt yrkande om verkställighetsförordnande. Verksamheten har inte heller tillståndsprovats tidigare med bedömning av bl.a. platsens lämplighet. Tillståndet bör därför få tas i anspråk först när beslutet har vunnit laga kraft.

Igångsättningstid

Sökandens förslag till igångsättningstid till den 30 juni 2026 bör godtas med hänsyn till djurhållningen och eftersom det är fråga om relativt stora byggnationer som ska göras samt att det under handläggningen inte har kommit in något som tyder på att marken kan komma att användas på annat sätt inom överskådlig tid.

Sammanfattning

Genom de åtaganden som sökanden gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut finner Miljöprövningsdelegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela sökanden tillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

2019-12-11

551-1875-2019

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande och miljöhandläggare Anna-Lena Olsson, miljöskunnig. Miljöhandläggare Göran Fagerström har varit föredragande, men inte deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Anna-Lena Olsson

Göran Fagerström

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

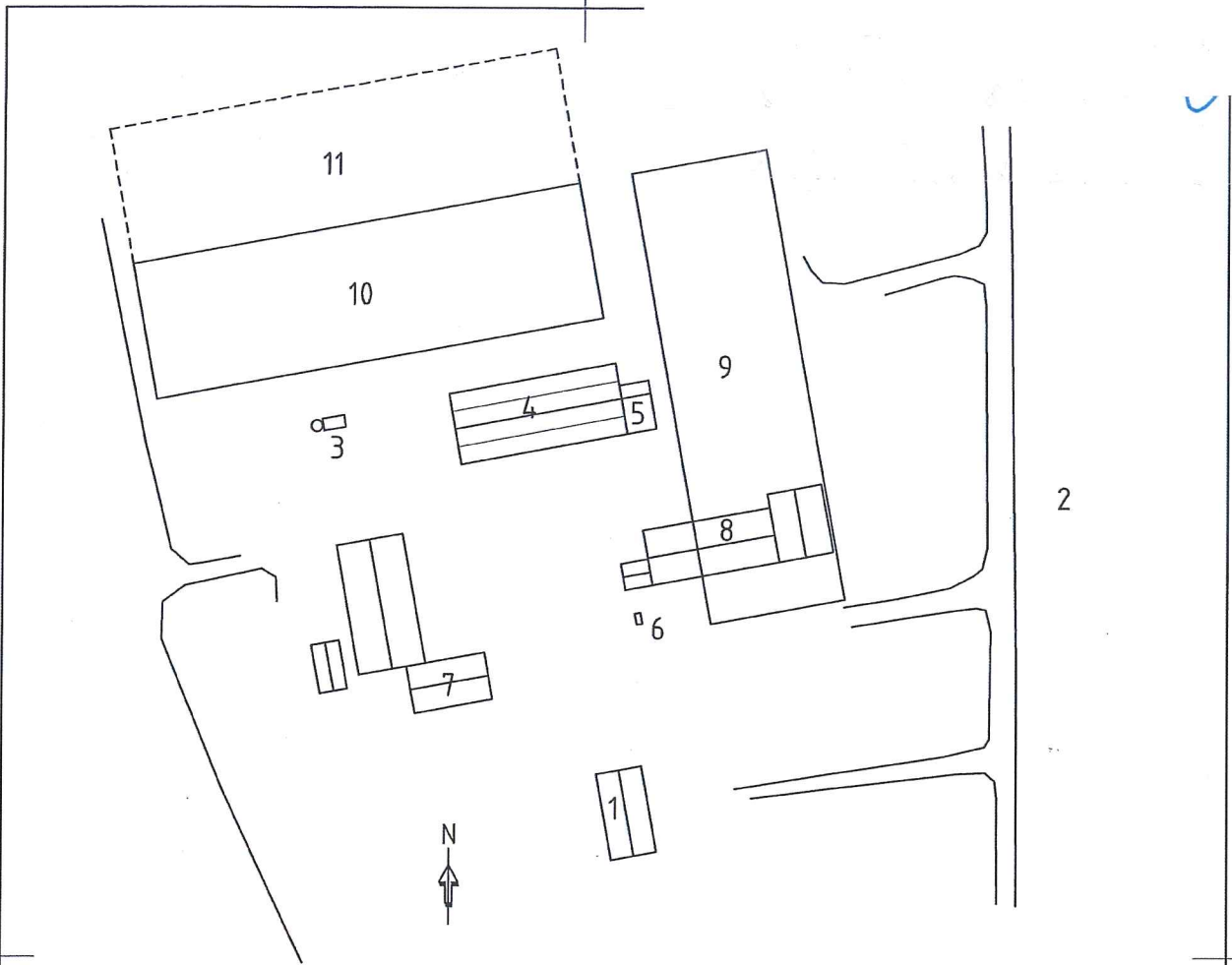
1. Karta över anläggningen
2. Karta över stenmur

Kopia

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Falkenbergs kommun, miljo.halsa@falkenberg.se
Kommunstyrelsen i Falkenbergs kommun, kommun@falkenberg.se
Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
Jordbruksverket, registrator@jordbruksverket.se
Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
Hushållningssällskapet, louise.zetterholm@hushallningssallskapet.se
Växa Sverige, helena.lans@vxa.se

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

DENNA RITNING FÅR EJ ANVÄNDAS, KOPIERAS, FÖREVISAS FÖR ELLER UTLÄMNAS TILL ANNAN PERSON OCH EJ HELLER UTNYTTJAS FÖR TILLVERKNING TILL ANNAN ANVÄNDNING ÄN INOM ANGIVET PROJEKT UTAN SKRIFTLIGT TILLSTÄND FRÅN UPPHOVSMANNEN.

FÖRKLARINGAR

- 1. BOSTAD
- 2. VATTENTÄKT
- 3. FLISPANNA
- 4. BEFINTLIGT STALL SOM KOMMER ATT BLI VEDHANTERING
- 5. PERSONALUTRYMMEN
- 6. DIESELKISTERN
- 7. VERKSTAD MED KEMFÖRRÅD
- 8. VEDLAGER SOM SKA RIVAS
- 9. PLANERAT STALL 1
- 10. PLANERAT STALL 2
- 11. ALTERNATIV PLACERING AV STALL 1

BET		ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
 VÄXA SVERIGE Lilla Böslid 146, 305 96 Eldsberga Tel: 010 - 471 00 00		SVEN OHLSON			
		LIS GÅRD, LÅNGÅS			
RITAD AV, KONSTRUERAD AV R ASPLUND		Projektnr. 184.04.65	UTÖKNING AV SLAKTKYCKLINGPRODUKTION		SKALA 1:1500 A4
STATUS ANSÖKNINGSHANDLING		DATUM 2018-03-12	RITINGSNUMMER 300-01	ÄNDR BET	

Kundnummer: N5436
Datum: 2019-02-13, kl. 13:04:54

SAM Internet
Kartblad: N1

U

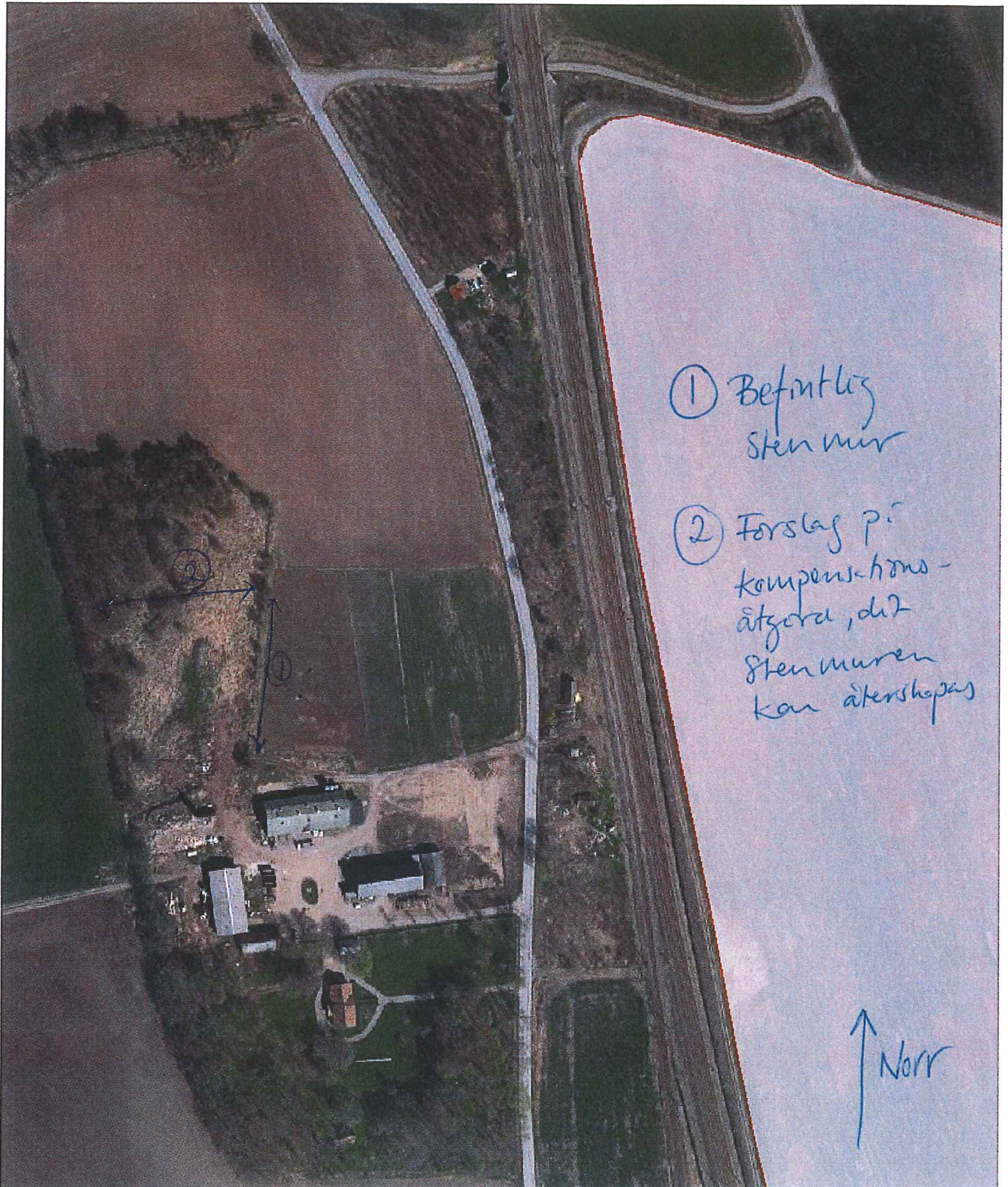

Bild 4. Satellit bild. Nuvarande placering av stenmur

Skala 1:1000